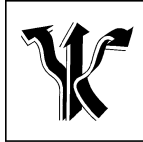

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”
(для молодших спеціалістів)

МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем *С. І. Чернєєм*

Затверджено на засіданні циклової комісії економіки та підприємництва
Економіко-правового технікуму при МАУП
(протокол № 8 від 16.03.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чернєй С. І. Навчальна програма дисципліни “Бюджетна система” (для молодших спеціалістів). – К.: МАУП, 2006. – 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Бюджетна система”, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Бюджетна система” є нормативною для підготовки молодших спеціалістів з економіки за фахом “Фінанси”. Вивчення дисципліни ґрунтується на засвоєнні блоку економічних дисциплін та опануванні загальної теорії фінансів.

Бюджетна система є провідною ланкою державних фінансів. Держава використовує бюджет як інструмент реалізації своєї соціально-економічної політики, адже він відображає систему перерозподільних відносин у суспільстві, охоплює практично кожен юридичну і фізичну особу. Саме це визначає мету навчальної дисципліни — висвітлити основи організації і функціонування бюджетної системи, теоретичні і практичні засади бюджетного фінансування підприємств, а також головні засади фінансової діяльності держави. Тільки на цій основі можливо забезпечити ефективне управління бюджетом і фінансовою діяльністю держави загалом.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення сутності бюджетних відносин, які виникають між державою, з одного боку, і юридичними і фізичними особами — з іншого.

Завдання вивчення дисципліни “Бюджетна система”:

- набути теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету, напрямів і форм фінансування видатків;
- розуміти засади бюджетного устрою і принципи побудови бюджетної системи;
- опанувати методику визначення обсягів бюджетних видатків, які забезпечують реалізацію функцій держави;
- сформувати практичні навички з питань бюджетного контролю, бюджетного планування та іншої бюджетної роботи.

Дисципліна вивчається на таких видах занять, як лекції, семінари, практичні. Навчальним планом також передбачено самостійна робота студентів. Форма підсумкового контролю — іспит.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Теоретичні основи бюджету. Бюджетна система та бюджетний устрій Вступ Сутність, призначення та роль бюджету держави
2	Бюджетний устрій і будова бюджетної системи України
3	Змістовий модуль II. Система доходів бюджетів Доходи бюджету
4	Змістовий модуль III. Система видатків бюджетів Видатки бюджету
5	Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування
6	Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку
7	Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу
8	Видатки бюджету на оборону, управління та обслуговування державного боргу
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

Змістовий модуль I. Теоретичні основи бюджету. Бюджетна система та бюджетний устрій

Вступ

Вчення про державу як теоретична основа науки про державні фінанси та основну їх складову — бюджетну систему.

Бюджетна система як навчальна дисципліна, завдання її вивчення. Зв'язок дисципліни з іншими дисциплінами.

Функції держави — визначальний чинник формування бюджету. Сутність і значення бюджету в системі державних фінансів, його функції.

Література [I–1; 3; II–3; 2; 6; III–1; 3; 4; 8]

Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету держави

Бюджет держави як економічна категорія, його місце і роль у перерозподільних відносинах у суспільстві. Необхідність централізації коштів у бюджеті держави. Взаємозалежність ВВП і бюджету.

Бюджет як основний фінансовий план держави. Склад і структура дохідної та видаткової частин бюджету, фактори, що впливають на них. Правовий характер бюджету як фінансового плану, його чинники. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Взаємозв'язок бюджету з планом економічного і соціального розвитку та іншими фінансовими планами. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі. Поняття бюджетного механізму. Бюджет у системі державного фінансового регулювання. Інструменти бюджетного впливу на соціально-економічний розвиток.

Література [I–1; 3; II–3; 2; 6; III–1; 3; 4; 8]

Тема 2. Бюджетний устрій і будова бюджетної системи України

Поняття бюджетного устрою та бюджетної системи, їх співвідношення. Основи бюджетного устрою: виділення видів бюджетів; встановлення принципів побудови бюджетної системи; організація розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи; встановлення характеру взаємовідносин між бюджетами.

Види бюджетів. Центральний бюджет держави, централізовані та децентралізовані місцеві бюджети, їх види.

Принципи побудови бюджетної системи. Переваги і недоліки бюджетної системи, побудованої на принципі єдності. Поняття та характерні ознаки принципу автономності бюджетів, його забезпечення. Законодавче визначення бюджету держави як єдиного фонду грошових коштів.

Засади розмежування видатків і доходів між окремими бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків. Закріплені та регулюючі доходи. Чинники і порядок закріплення доходів. Види регулюючих доходів і порядок бюджетного регулювання.

Характер та форми взаємовідносин між окремими бюджетами. Бюджетне субсидування та його види: субсидії, субвенції, дотації. Вилучення бюджетних надлишків як форма бюджетного регулювання. Бюджетні позички, причини їх виникнення, порядок надання і погашення. Взаємні розрахунки між бюджетами.

Закон України “Про бюджетну систему України”. Принципи побудови бюджетної системи, їх оцінка. Склад бюджетної системи України. Місцеві бюджети, їх види, склад та структура доходів і видатків. Повноваження законодавчої і виконавчої влади в бюджетній системі.

Література [I–1; 3; 4; 9; II–1; 2–4; 6; III–1; 3; 4; 8]

Змістовий модуль II. Система доходів бюджетів

Тема 3. Доходи бюджету

Система доходів бюджету й ознаки їх класифікації. Джерела формування доходів бюджету держави. ВВП як основа дохідної бази бюджету держави.

Склад і структура доходів Державного бюджету України, республіканського бюджету АРК, місцевих бюджетів. Правове регулювання формування доходів бюджетів різних рівнів.

Методи формування доходів бюджету. Податковий метод мобілізації доходів бюджету. Державні позики. Емісійний дохід держави. Доходи держави від підприємницької діяльності, державних угод та майна, надання послуг.

Загальна характеристика податкової системи України.

Види окремих податків, їх роль у доходах бюджету. Пряме оподаткування, його види і значення у формуванні доходів бюджету. Платежі за ресурси та інші види податкових доходів бюджету.

Неподаткові надходження до бюджету. Надходження від використання і реалізації майна, що належить державі. Надходження від приватизації майна державних підприємств. Доходи рентного характеру; інші неподаткові доходи бюджету. Доходи бюджету від операцій з капіталом, офіційних трансфертів та державних цільових фондів. Надходження до бюджету від державних позик. Класифікація видів позик та види цінних паперів державних і місцевих позик: облігації та казначейські зобов'язання (векселі).

Організація мобілізації доходів бюджету. Економічна та контрольна діяльність фінансових органів у системі доходів бюджету.

Література [I–3; 4; II–1–3; 5; 7; III–1; 3; 4; 6; 8; 14]

Змістовий модуль III. Система видатків бюджетів

Тема 4. Видатки бюджету

Економічна сутність, принципи організації системи видатків бюджету і ознаки її класифікації. Склад, структура і динаміка видатків Державного бюджету України, республіканського бюджету АРК, місцевих бюджетів.

Функціональна, відомча та економічна класифікація бюджетних видатків.

Бюджетне фінансування, його принципи. Форми бюджетного фінансування: кошторисне фінансування, проектне, бюджетні кредити, бюджетні трансферти.

Методи і види бюджетного фінансування. Діяльність фінансових органів щодо ефективності та раціональності використання бюджетних асигнувань.

Література [I–3; 4; II–1–3; 5; 7; III–1; 3; 4; 6; 8]

Тема 5. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування

Бюджетний дефіцит як економічна категорія. Причини виникнення, джерела покриття та наслідки бюджетного дефіциту.

Стан бюджету: рівновага доходів і видатків; бюджетний надлишок та дефіцит.

Вплив бюджетного дефіциту на стан економіки країни. Види бюджетного дефіциту. Стійкий і тимчасовий дефіцит.

Фактичний, структурний і циклічний бюджетний дефіцит.

Методи оптимізації бюджетного дефіциту.

Література [I–3; 4; 6; II–1; 2; 5; 7; III–1; 3; 4; 6; 8; 14]

Тема 6. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку

Склад видатків бюджету на економічну діяльність, їх роль і місце в розвитку економіки. Напрями і форми бюджетного фінансування економіки.

Бюджетні інвестиції, їх види. Капітальні вкладення держави, джерела їх фінансування.

Бюджетне фінансування економіки за рахунок цільових державних позик і бюджетне дотування. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектору і ліквідації збитковості.

Операційні витрати бюджету на економічну діяльність держави, їх склад і призначення. Особливості взаємовідносин з бюджетом житлово-комунального, сільського, лісового господарств, транспорту, зв'язку.

Значення і склад видатків на науку, джерела їх фінансування. Фінансування фундаментальних досліджень у наукових установах НАУ України, вищих закладах освіти.

Література [I–3; 4; 11; II–2–5; III–1; 3; 4; 5; 17]

Тема 7. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу

Форми і види соціального захисту населення. Склад видатків бюджету на соціальний захист населення, їх роль за сучасних умов. Види соціальної фінансової допомоги громадянам.

Пенсійне забезпечення громадян України. Види пенсій, порядок їх призначення і виплати. Соціальне страхування як складова соціального забезпечення. Види соціального страхування.

Фінансування установ і заходів соціального забезпечення. Фінансування загальноосвітніх шкіл. Оперативно-сіткові показники діяльності школи, порядок їх визначення. Система заробітної плати вчителів і порядок планування фонду заробітної плати. Складання і перевірка кошторису загальноосвітньої школи. Особливості фінансування шкіл-інтернатів. Порядок фінансування дитячих дошкільних закладів.

Бюджетне фінансування вищої освіти. Особливості кошторисно-го планування у вузах. Система заробітної плати працівників вищої школи.

Видатки бюджетів на охорону здоров'я, їх склад і структура. Оперативно-сіткові показники медичних установ. Система заробітної плати медичних працівників. Складання і перевірка кошторису медичних установ.

Поняття і форми медичного страхування.

Бюджетне фінансування закладів культури і мистецтва, склад видатків. Особливості кошторису бібліотек, будинків культури, преси, радіо, телебачення.

Фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці цієї ланки соціальної сфери.

Контроль фінансових органів за правильним і раціональним використанням коштів на соціальний захист населення і соціальну сферу.

Література [I–2; 4; 8; 10; 13; 21; II–3; 2; 6; III–3; 8; 11; 15]

Тема 8. Видатки бюджету на оборону, управління та обслуговування державного боргу

Фінансові і політичні аспекти видатків держави на оборону. Воєнна доктрина країни та її вплив на рівень, розмір видатків на оборону. Склад видатків на оборону. Видатки бюджету на державне управління, їх склад. Утримання органів законодавчої і виконавчої влади. Порядок планування та фінансування видатків бюджету на управління.

Державний кредит як специфічна форма фінансових відносин. Чинники державного кредиту. Бюджетний дефіцит як основний чинник державного кредиту. Передумови державного кредиту: наявність кредиторів, довіра з їх боку тощо. Державні позики як основна форма державного кредиту. Державний борг, його структура. Внутрішній і зовнішній, поточний і капітальний державний борг.

Обслуговування державного боргу та видатки бюджету на обслуговування. Управління державним боргом. Способи управління: конверсія, консолідація, уніфікація, відстрочка погашення, анулювання.

Література [I–3; 4; 21; II–3; 2; 6; III–3; 5; 8]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність бюджету як економічної категорії.
2. Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах у суспільстві.
3. Структура бюджету як основного фінансового плану.
4. Показники, що характеризують стан бюджету.
5. Бюджетний дефіцит, причини виникнення, наслідки.
6. Види бюджетного дефіциту.
7. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
8. Призначення та структура бюджетного механізму.

9. Бюджетна політика як важлива сфера діяльності держави.
10. Бюджетний устрій і бюджетна система.
11. Основи бюджетного устрою.
12. Види бюджетів, їх призначення і характеристика.
13. Сутність та ознаки єдності бюджетної системи.
14. Місцеві бюджети, їх призначення і роль у бюджетній системі.
15. Бюджетний процес та бюджетні процедури.
16. Призначення та роль державного бюджету.
17. Засади і принципи розмежування видатків між бюджетами.
18. Основи і методи розподілу доходів між бюджетами.
19. Форми і характер взаємовідносин між бюджетами.
20. Бюджетне субсидування та його види.
21. Склад і структура бюджетної системи України.
22. Принципи побудови бюджетної системи.
23. Система доходів бюджету.
24. Склад і структура доходів бюджету.
25. Методи формування доходів бюджету.
26. Податкові доходи бюджету.
27. Неподаткові надходження до бюджету.
28. Доходи бюджету від підприємницької діяльності держави, державного майна, угідь, послуг.
29. Система видатків бюджету.
30. Класифікація видатків бюджету.
31. Видатки бюджету на економічну діяльність держави.
32. Бюджетні інвестиції у розвиток економіки.
33. Значення і склад видатків на науку, джерела їх фінансування.
34. Видатки бюджету на соціальний захист населення, їх склад і призначення.
35. Пенсійне забезпечення в Україні.
36. Основи кошторисного фінансування.
37. Кошторис доходів і витрат бюджетної установи.
38. Засади бюджетного фінансування культури.
39. Форми фінансового забезпечення медицини.
40. Засади бюджетного фінансування освіти.
41. Основи бюджетного фінансування загальної освіти.
42. Видатки бюджету на дитячі дошкільні заклади.
43. Оперативно- сіткові показники лікувального закладу.
44. Основи бюджетного фінансування загальної освіти.

45. Видатки бюджету на вищу освіту та основи їх фінансування.
46. Оперативно-сіткові показники загальноосвітньої школи.
47. Система заробітної плати вчителів.
48. Система заробітної плати медичних працівників.
49. Форми бюджетного фінансування.
50. Вплив бюджету на економічний розвиток країни.
51. Фінансові та політичні аспекти видатків бюджету на оборону.
52. Державний борг та його структура.
53. Джерела погашення державного боргу.
54. Бюджетне фінансування органів законодавчої та виконавчої влади.
55. Державні позики та їх класифікація.
56. Сутність, призначення і форми державного кредиту.
57. Принципи побудови бюджетної системи.
58. Сутність, призначення і форми державного кредиту.
59. Склад і структура бюджетної системи України.
60. Державні цільові фонди.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Дайте визначення термінів: “бюджетний процес”, “державний борг”.
2. Що відображає відомча класифікація бюджету?
3. Охарактеризуйте засади бюджетного фінансування культури.
4. Форми бюджетного фінансування.
5. Як здійснюється планування видатків на оборону?

Варіант 2

1. Дайте визначення термінів: “бюджетна система”, “кошторис доходів та видатків”.
2. Які показники характеризують стан бюджету?
3. Охарактеризуйте форми фінансового забезпечення медицини.
4. Назвіть джерела погашення державного боргу.
5. Охарактеризуйте стадії бюджетного процесу на загальнодержавному рівні.

Варіант 3

1. Дайте визначення термінів: “бюджетна субвенція”, “секвестр бюджету”.
2. На який строк в Україні встановлюється бюджетний період?
3. Охарактеризуйте засади бюджетного фінансування освіти.
4. У чому сутність кошторису бюджетної установи?
5. Охарактеризуйте бюджетну систему однієї з провідних країн світу.

Варіант 4

1. Дайте визначення термінів: “бюджетна установа”, “бюджетна дотація”.
2. Які основні функції бюджету держави?
3. Назвіть методи управління державним боргом.
4. Охарактеризуйте систему видатків бюджету.
5. Охарактеризуйте процес складання кошторису загальноосвітньої школи.

Варіант 5

1. Дайте визначення термінів: “бюджетний запит”, “бюджетний кредит”.
2. Які є джерела покриття бюджетного дефіциту?
3. Сутність бюджету як економічної категорії.
4. Які показники покладено в основу складання кошторису загальноосвітньої школи?
5. Охарактеризуйте форми і характер взаємовідносин між бюджетами.

Варіант 6

1. Дайте визначення термінів: “головні розпорядники бюджетних коштів”, “бюджетна дотація”.
2. Які є види бюджетів?
3. Назвіть оперативно-сіткові показники лікувального закладу.
4. Охарактеризуйте систему доходів бюджету.
5. Охарактеризуйте вплив бюджету на економічний розвиток країни.

Варіант 7

1. Дайте визначення термінів: “кошик доходів бюджетів місцевого самоврядування”, “бюджетна класифікація”.
2. Які показники покладено в основу складання кошторису видатків лікарень?
3. Які негативні наслідки мала для України піраміда ОВДП?
4. Охарактеризуйте принципи побудови бюджетної системи.
5. Охарактеризуйте бюджетний дефіцит, його види та наслідки.

Варіант 8

1. Дайте визначення термінів: “профіцит бюджету”, “закріплені доходи”.
2. Які є внутрішні джерела формування доходів бюджету?
3. Як розраховується середньорічна кількість класів для загальноосвітньої школи?
4. Охарактеризуйте форми і характер взаємовідносин між бюджетами.
5. Охарактеризуйте систему пенсійного забезпечення в Україні та її недоліки.

Варіант 9

1. Дайте визначення термінів: “зведений (консолідований) бюджет”, “бюджетний кредит”.
2. Як розраховується середньорічна кількість ліжок по лікарні?
3. Принципи розподілу видатків між бюджетами.
4. Охарактеризуйте бюджетне субсидування та його види.
5. Охарактеризуйте видатки бюджету на соціальний захист населення, їх склад і призначення.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретично-практичні проблеми з дисципліни “Бюджетна система”.

Перед виконанням контрольної роботи студенту необхідно вивчити рекомендовану літературу; зібрати, проаналізувати та узагальнити практичний матеріал за темою контрольної роботи; опрацювати нормативні та інструктивні матеріали.

Контрольну роботу студент виконує самостійно. Вона має бути викладена логічно та технічно правильно оформлена. Механічне переписування тексту з монографій або навчальних посібників не допускається. Робота повинна бути оформлена на аркушах формату А4. На кожній сторінці потрібно залишити поля, а сторінки пронумерувати. Обсяг контрольної роботи – 12 аркушів друкованого тексту. Наприкінці роботи навести список використаних літературних джерел, поставити підпис і дату виконання. Титульну сторінку оформити за зразком.

Виконану роботу потрібно подати до навчального закладу не пізніше ніж за 1 місяць до початку сесії. Контрольна робота рецензується викладачем та оцінюється ним, як правило, за п'ятибальною шкалою. У разі отримання негативної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту на доопрацювання, після чого з урахуванням зауважень передається для повторної перевірки разом з рецензією. Якщо контрольна робота виконана без дотримання рекомендацій або неповністю, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Індекс групи _____
Прізвище, ім'я, по батькові студента _____
_____
Домашня адреса _____
_____
Найменування організації, посада _____
_____

Контрольна робота

З дисципліни “Бюджетна система”

За темою (розділом навчального плану): _____

Прізвище та ініціали викладача _____

Київ 200__

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

І. Нормативно-правова

1. Конституція України // Закони України. — В 11 т. — К., 1997. — Т. 10. — С. 3–41.
2. Закон України “Основи законодавства України про загально-обов’язкове державне соціальне страхування // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 23. — С. 378–390.
3. Закон України “Про Державний бюджет України на 2004 рік” // Фінанси України. — 2004. — № 2. — С. 12.
4. Закон України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” // Голос України. — 2005. — 1 квітня.
5. Закон України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” // Голос України. — 1993. — 2 берез.
6. Закон України “Про державний внутрішній борг України” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 4. — С. 43–45.
7. Закон України “Про Рахункову палату України” // Закони України: В 11 т. — К., 1997. — Т. 11. — С. 60–76.
8. Закон України “Основи законодавства України про культуру” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 3. — С. 34–45.
9. Закон України “Про бюджетну систему України” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 1 — С. 48–70.
10. Закон України “Про внесення змін і доповнень до Закону УРСР “Про освіту” // Закони України: В 11 т. — 1997. — Т. 10. — С. 168–192.
11. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності” // Уряд. кур’єр. — 1998. — № 246–247. — С. 1–8.
12. Закон України “Про Державний бюджет України на 2002 р.”
13. Закон України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 4. — С. 247–266.
14. Закон України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 5. — С. 13–20.
15. Закон України “Про державну податкову службу” // Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 1. — С. 37–47.
16. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” (Ст. 170) // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — С. 379–439.

17. *Закон України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”* // *Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 1. — С. 301–308.*
18. *Закон України “Про пенсійне забезпечення”* // *Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 2. — С. 254–285.*
19. *Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”* // *Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 6 — С. 55–74.*
20. *Закон України “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку”* // *Закони України: В 11 т. — К., 1996. — Т. 6. — С. 217–229.*
21. *Закон України “Про статус ветеранів військової служби та їх соціальний захист” (Ст. 249)* // *Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 40–41. — С. 818–822.*
22. *Постанова Верховної Ради України “Про структуру бюджетної класифікації” (Ст. 208)* // *Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 42. — С. 584–601.*

II. Основна

1. *Бюджетний кодекс України.* — К.: Кондор, 2004. — 92 с.
2. *Василик О. Д., Павлюк К. В.* Бюджетна система України: Підручник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 544 с.
3. *Опарін В. М. та ін.* Бюджетна система: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 336 с.
4. *Пасічник Ю. В.* Бюджетна система України та зарубіжних країн: Навч. посіб.. — К.: Знання-Прес, 2003. — 523 с.
5. *Опарін В. М.* Фінанси (загальна теорія): Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2002. — 240 с.
6. *Іванов В. М.* Бюджетна система. — К., МАУП, 1999.
7. *Романенко О. Р.* Фінанси: Підручник. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 312 с.

III. Додаткова

1. *Василик О. Д.* Державні фінанси України: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 1997. — 383 с.
2. *Государственные финансы: Учеб. пособие / Под ред. В. М. Федосова, С. Я. Огородника, В. Н. Суторминой.* — К.: Лыбидь, 1991. — 276 с.
3. *Фінанси. Теорія фінансів: Підручник / О. Д. Василик.* — К.: Вища шк., 2000.

4. *Юрій С. І., Бескид Й. М.* Бюджетна система України: Навч. посіб. — К.: Ніус, 2000. — 400 с.
5. *Пасічник Ю. В.* Бюджетна система: Навч. посіб. — Черкаси: Відлуння, 1999. — 376 с.
6. *Податкова система України: Підручник / За ред. В. М. Федосова.* — К.: Либідь, 1994. — 464 с.
7. *Фінансове право: Підручник / С. О. Алісов, Л. К. Воронова, С. Т. Кадикаленко та ін.; Кер. авт. колективу і відп. ред. Л. К. Воронова.* — Харків: Фірма “Консум”, 1998. — 496 с.
8. *Єпіфанов А. О., Сало І. В.* Бюджет і фінансова політика України. — К.: Наук. думка, 1997.
9. *Черник Д. Г., Починок А. П., Морозов В. П.* Основы налоговой системы. — М.: Финансы: ЮНИТИ, 1998. — 422 с.
10. *Башинська О. М.* Формування та обслуговування державного зовнішнього боргу // *Фінанси України.* — 2000. — № 12. — С. 67–77.
11. *Буковинський С. А.* Кошториси доходів і видатків бюджетних установ і організацій // *Фінанси України.* — 2000. — № 12. — С. 60–67.
12. *Величко О. В.* Розвиток соціальної сфери у системі бюджетного забезпечення // *Фінанси України.* — 1999. — № 11. — С. 24–31.
13. *Воронин А. А., Беляков С. А.* Проблемы расходования бюджетных средств в сфере образования // *Финансы.* — 2000. — № 1. — С. 21–25.
14. *Дроздовська О. С.* Теоретичні засади організації бюджетного устрою України // *Фінанси України.* — 2004. — № 4. — С. 18–24.
15. *Жовновач Р. І.* Планування діяльності підприємства // *Фінанси України.* — 2004. — № 1. — С. 20–24.
16. *Ісмаїлов А. Б.* Міжбюджетні відносини та напрями їх удосконалення // *Фінанси України.* — 2004. — № 6. — С. 20–27.
17. *Полозенко Д. В.* Державний бюджет України і його грошове наповнення // *Фінанси України.* — 2004. — № 3. — С. 19–27.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Бюджетна система”.....	4
Зміст дисципліни “Бюджетна система”.....	4
Питання для самоконтролю.....	9
Варіанти контрольних робіт.....	11
Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи.....	13
Список літератури.....	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Н. М. Музиченко*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2791

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП